

Opinie: Wie maakt bij de Regio de dienst uit? Aanbesteding deel (jeugd)zorg roept vragen op

Bij het Regiokantoor in Bussum ontving Regiovoorzitter Pieter Broertjes in maart 2019 commissaris van de Koning Arthur van Dijk.

© Archiefphoto Studio Kastermans/Leon Dakkus

Ronald Frisart

31/12/2020 om 11:32

Nogal onthutsend was de publicatie over gedonder rond de dagbesteding voor kinderen met een beperking in De Gooi- en Eemlander van 24 december. Het optreden van de Regio Gooi en Vechtstreek tegenover zorgaanbieders roept de vraag op wie het bij de Regio eigenlijk voor het zeggen heeft.

De Regio is dit jaar ontzettend druk geweest met nieuwe contracten voor onder andere wat heet de maatschappelijke ondersteuning jeugd. Niet zomaar een klusje, zo valt ook te lezen in de 'management letter' van de accountant van de Regio. In het voorjaar volgt het oordeel van de accountant over hoe die aanbesteding is verlopen.

Niet mals

Uit de mond van enkele zorgaanbieders tekende De Gooi- en Eemlander al op hoe zij erover denken. Hun oordeel (en daarin staan ze niet alleen) is niet mals. Dat inkooptraject gaat over tarieven, maar ook – en dat is zeker zo belangrijk – over eisen die de Regio aan zorgaanbieders stelt op velerlei gebied.

Kort samengevat beklagen zorgverleners zich over twee dingen. Ten eerste zijn ze door de Regio beticht van fraude omdat ze teveel uren zouden hebben gedeclareerd. Zorgverleners die vroegen 'Hoe komt u daar nou bij?' kregen te horen dat dat niet voor hen gold, maar dat fraude heus voorkomt.

Waarom die mail dan niet alleen verstuurd aan verdachte zorgverleners, vraagt een normaal mens zich af. Maar bij de Regio is kennelijk anders geredeneerd. Dat geeft te denken.

Die fraude-aantijging is overigens slechts een voorbeeld van de door zorgverleners gewraakte manier van doen van de Regio. Ze voelen zich niet serieus genomen en hekelen de communicatie van de Regio.

Deur dicht

Het tweede pijnpunt betreft de contracten voor dagbesteding voor kinderen met een beperking. De concept-contracten deden al wenkbrauwen fronsen, bijvoorbeeld vanwege de verlaagde opleidingseisen voor zorgmedewerkers en de grens die de Regio stelt aan het aantal zzp'ers dat een zorgaanbieder mag inhuren. Dat valt nog te beschouwen als een zakelijk verschil van inzicht. Maar de volgende versie van de contracten deed de deur dicht. Daarin stond plots deze toevoeging: 'Dagbesteding kan enkel worden ingezet indien er sprake is van een leerplichtonthefving'. Stress in de tent bij zorgverleners! Hun bedrijfsvoering dreigde een knauw te krijgen, nog ernstiger was dat dik 350 kinderen tussen de wal en het schip dreigden te belanden.

Eind november liet de Regio weten: in 2021 geldt de gewraakte passage niet. In de Regio-tekst staat verder dat de gemeenten die eis misschien ook laten vallen voor de jaren daarna. Maar wie goed leest, moet concluderen dat de gemeenten waarschijnlijk niet zo soepel zullen zijn. Alle aanleiding dus voor nieuwe onrust en ontstemming.

Heldere taal

De rust keerde pas terug toen Geert-Jan Hendriks aan De Gooi- en Eemlander tekst en uitleg had gegeven. Hendriks is wethouder in Gooise Meren en in de Regio voorzitter van het overleg van wethouders jeugd en onderwijs. Hij verklaarde dat een 'fout' is gemaakt en dat die is rechtgebreid – vooralsnog alleen voor 2021, maar binnenkort gebeurt dat ook voor de volgende jaren. Geen gemits en gemaar dus, geen dreigend zwaard van Damocles, maar heldere taal. Zo hoort het.

Hendriks is overigens niet te benijden. Hij nam een maand geleden als voorzitter van de wethouders jeugd en onderwijs het stokje over van zijn Larense collega Karin van Hunnik, die onverhoeds vertrok. Waarom ze dat deed? Daarvan is het fijne niet bekend. We weten dus niet of de aanbesteding van jeugdzorg mede een rol speelde.

Verontrustend

Hoe dat ook zij, wat is gebeurd roept ernstige vragen op, want het beeld is verontrustend. Zorgaanbieders zeggen dat de Regio zich heel anders gedraagt dan een jaar of vijf geleden, toen er sprake was van samenwerking. Ook constateren ze dat het in de Gooi en Vechtstreek beduidend beroerder gaat dan in andere regio's.

Tegenover hun gemeenteraden zijn de wethouders voor dat alles verantwoordelijk. Maar het feitelijke werk doen Regio-ambtenaren. Een of meer van hen hebben dus een hele groep zorgaanbieders zomaar voor fraudeurs uitgemaakt. En dan die plots ingevoegde zin in de contracten voor dagbesteding en hoe het daarmee verder ging. Wethouder Hendriks noemt dat nog vriendelijk een 'fout'. Het woord blunder lijkt gepaster. Maar is er wel sprake van een mispeet? Of zouden een of meer ambtenaren op eigen vuist en niet per ongeluk bezig zijn geweest?

Staatsmachten

Onvermijdelijk belanden we bij Charles de Montesquieu, die in het boek 'De l'Esprit des Lois' ('Over de geest van de wetten', 1748) zijn 'trias politica' lanceerde. Hij onderscheidde drie formele staatsmachten: de wetgevende (parlement, gemeenteraad), de uitvoerende (kabinet, b en w) en de rechterlijke. In 1969 voegde de Utrechtse hoogleraar bestuurskunde René Crinice Le Roy daar de informele 'vierde macht' aan toe: ambtenaren – vooral op landelijk en gemeentelijk niveau. In 2000

stelde Mark Bovens, toen hij in Utrecht als hoogleraar aantrad, dat die vierde macht aan invloed alleen maar had gewonnen.

Al jaren zijn klachten vanuit gemeenteraden over de Regio niet van de lucht. Niet voor niets heeft een werkgroep onder voorzitterschap van Larens burgemeester Nanning Mol recent geadviseerd over verbetering van de regionale besluitvorming. Onontbeerlijke voorwaarden daarvoor zijn dat het Regio-bestuur zijn verantwoordelijkheid ook echt kan dragen en dat wethouders naar eer en geweten verantwoording kunnen afleggen aan hun raden. Daarbij moeten bestuur en wethouders niet in de wielen worden gereden door ambtenaren die onacceptabel blunderen of op onderdelen wellicht zelfs hun eigen koers varen.